

Granhultin koulun ja alueen liikuntapaikkojen saattoliikennejärjestelyiden parantaminen

167/10.03.01/2020

YLV 19.05.2020 § 58

Lisätiedot:

kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756

kuntatekniikan projekti-insinööri Tom Norrgård, puh. 050 544 6427

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Kauniaisten uimahallin kohdalla, Asematien yhdistetyllä jalankulku- ja pyörätiellä pysäköidään ja tätä yhdistettyä väylää käytetään toistuvasti koulu- ja liikuntaharrastuksissa kävijöiden saatto- ja hakupaikkana. Yhdistetyllä jalankulku- ja pyörätiellä pysäköiminen tai sen käyttäminen väliaikaisesti matkustajien jättämiseen tai noutamiseen on liikennesääntöjen vastaista ja vaarantaa alueen liikenneturvallisuutta.

Kuntatekniikka selvitti asiaa alkuvuonna 2020 ja totesi, että väärinpysäköinti tällä kohdalla on ongelma ja aiheuttaa tarpeettomia vaaratilanteita kävelijöille ja pyöräilijöille. Kohde on erityisen tärkeä liikenneturvallisuuden näkökulmasta, sillä alueen palveluita käyttävät etenkin lapset ja nuoret (Granhultin alakoulu, palloiluhalli, urheilukenttä ja uimahalli). Lisäksi Asematien yhdistetty väylä on yksi Kauniaisten pääpyöräreiteistä ja palvelee niin koululais-, työmatka- kuin harrastusliikennettä, jolloin on erityisen tärkeää, että liikkuminen on sujuvaa ja turvallista. Tämän takia kuntatekniikka esittää, että saattopysäköinnin järjestelyitä selkeytetään ja väärinpysäköinnin mahdollisuus Asematien yhdistetyllä väylällä estetään.

Kuntatekniikka tutki neljää eri vaihtoehtoa, miten saattoliikennettä voitaisiin selkeyttää ja ohjata niin, että etenkin lasten ja nuorten liikenneturvallisuus ei vaarantuisi. Tarkastelut on tehty liikennesuunnitelmatasolla eli tavoitteena oli selvittää vaihtoehtojen toteutettavuus, vaikutukset liikenteeseen ja alustavat kustannukset. Valitun ratkaisun tarkemmat yksityiskohdat ja kustannukset tulee selvittää katusuunnitelmavaiheessa. Suunnittelu tehtiin yhteistyössä kaupungin puitesopimuskonsultti Finnmap Infra Oy:n kanssa.

Suunnittelualue

Suunnittelualue rajautuu välille Asematie 24-28, mukaan lukien Kylpylän tien, uimahallin ja Oppilaskodintien liittymät. Asematie on yksi kaupungin vilkkaimmista ja tärkeimmistä yhteyksistä niin kävelyn, pyöräilyn, autoliikenteen kuin joukkoliikenteen näkökulmasta. Asematie toimii yhtenä Kauniaisten pääkatuna ja sen kautta liikennöi useampi joukkoliikennelinja (533, 549, 212, 232 ja 118N). Suunnittelualueella kadun nopeusrajoitus on 30 km/h ja autoliikenteen liikennemäärä on noin 5 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kadun nopeusrajoitus laskettiin 30 km/h 1.12.2019 perusteluina liikenneturvallisuuden nostaminen koulun ja alueen muiden toimintojen läheisyydessä.

Suunnittelualueen palveluita käyttää useampi sata ihmistä päivittäin. Pelkästään alakoulun oppilaita, opettajia ja muuta henkilökuntaa on yli 400 henkilöä. Vilkkainta liikenne on ruuhka-aikoina johtuen työmatka- ja koulu-liikenteestä sekä iltaisin johtuen harrastusliikenteestä. Harrastustoiminnasta syntyvää liikennettä on lisäksi viikonloppuisin. Uimahallin pysäköintialueilla on noin 100 pysäköintipaikkaa, palloiluhallin edustalla kaksi invapaikkaa sekä Granhultin koulun henkilökunnan pysäköintialueella Oppilaskodintien varrella, noin 32 paikkaa.

Granhultin koulun saattoliikennettä ei ole ohjattu erikseen ja jättö- ja haku-liikenne ohjautuukin luonnollisesti koulun sisäänkäyntien läheisyyteen. Kuntatekniikan havaintojen ja saadun palautteen perusteella Granhultin koulun saattoliikenne käyttää Asematien yhdistetyn jalankulku- ja pyörätien lisäksi Asematien varren joukkoliikennepysäkkejä ja Oppilaskodintien vartta. Palloiluhallin ja uimahallin vierailijat käyttävät virallisten pysäköintialueiden lisäksi Asematien yhdistettyä väylää.

Selvitettyjen liikenneturvallisuutta parantavien vaihtoehtojen suunnitelmat alustavine kustannusarvioineen on esitetty **oheismateriaalissa**. Ohessa on kuvaus tarkastelluista vaihtoehdoista.

Vaihtoehto 1 – saattoliikennepaikat Asematien varteen, uimahallin kohdalle

Vaihtoehdossa 1 rakennetaan autoille kuusi saattopaikkaa Asematien varteen, Kylpylätien ja valo-ohjatun suojatien väliselle osuudelle. Paikoille asetetaan 15 minuutin aikarajoitus. Asematien ajoradan linjausta muutetaan kadun eteläpuolella niin, että ajorata kaventuu nykyisestä noin 9 metristä 7,0 metriin. Tällöin kadulle saadaan sijoitettua yhdistetty jalankulku- ja pyöräväylä (4,5 m) ja saattopaikat riittävine turvavälineen. Uimahallin pysäköintialueen ajoliittymä Asematieltä säilyy entisellään.

Pysäköintipaikat rakennetaan korotettuna reunakiven päälle. Nykyisellään katu on tarpeettoman leveä 30 km/h nopeusrajoituksen kannalta, jolloin ajoradan kaventaminen tukee kadun nopeusrajoitusta. Kadun kaventamisen vuoksi Kylpylätien risteyskeskisaareke poistetaan. Saattopaikkojen toteuttaminen kadunvarsipysäköintinä on tavanomainen ratkaisu, kun kadun nopeusrajoitus on matala. Pysähtyessä auto pysäköidään selkeästi reunakiven päälle erilleen ajoradasta ja pysäköintipaikat erotetaan viereisestä kävely- ja pyörätiestä oven avaustilalla (0,75 m). Oven avaustila merkitään kivetyksin, jolla pyritään estämään autosta poistuvien ja esim. väylän pyöräilijöiden konfliktitilanteet.

Vaikutukset liikenneturvallisuuteen: saattopaikkojen rakentaminen Asematien varteen uimahallin kohdalle muuttaa nykyisen liikenneturvallisuutta vaarantavan ja liikennesääntöjen vastaisen saattoliikenteen ohjatuksi ja turvalliseksi. Saattoliikenteen pysäköinti Asematietä pohjoisesta saapuville on sujuvaa eikä aiheuta risteämisiä kävelijöiden tai pyöräilijöiden kanssa. Taskupysäköinti Asematien varrella ei aiheuta kohtuutonta haittaa Asematien ajoneuvoliikenteelle. Pysäköinnin sijoittaminen kadun varteen tukee kadun 30 km/h nopeusrajoitusta ja rauhoittaa aluetta tältä osin. Taskupysäköinnillä ei pystytäkään vaikuttamaan liikennesääntöjen vastaisiin Asematien ylityksiin ennen suojatietä. Ratkaisulla ei myöskään saada ohjattua koululaisia alikulkutunneliin. Ratkaisu ei paranna saattoliikenteen järjestelyjä Ase-

matietä idästä päin saapuville. Suuri riski liikenneturvallisuudelle on, mikäli lapset päästetään ulos autosta ajoradan puolelle.

Paikkojen saavutettavuus: saattopaikoilta on lyhyt etäisyys koululle, palloiluhallille, uimahallille ja urheilukentälle. Saattoliikenne voi lisäksi käyttää nykytilanteen mukaisesti uimahallin pysäköintialueita sekä kummankin suunnan bussipysäkkejä matkustajan jättämiseen. Ratkaisu koettaisiin luultavasti helposti käytettäväksi, sillä se jatkaisi totuttua käytäntöä.

Pysäköintipaikkojen rakentaminen ei edellytä muutostarpeita kunnallisteknisille järjestelmille. Asematien ajoradan länsireunassa kulkee vesijohto, joka jää siirrettävän reunakivilinjan kohdalle. Vaihtoehtoon kustannusarvio on 16 800 € (alv. 0 %).

Vaihtoehto 2 – saattopaikat uimahallin pysäköintialueelle

Vaihtoehtossa 2 merkitään kuusi saattopaikkaa uimahallin alapihan pysäköintialueelle, jossa sijaitsee nykyisin noin 60 pysäköintipaikkaa. Paikoille asetetaan 15 min aikarajoitus. Saattopaikat varataan saattoliikenteen käyttöön, jolloin se vähentää hieman nykyisiä asiakaspaikkoja. Asematien väärinpysäköintiä pyritään estämään ajoradan ja yhdistetyn jalankulku- ja pyörätien (4,5 m) väliin rakennettavalla pensaskaistalla (2 m). Ajorataa kaventetaan nykyisestä noin yhdeksästä metristä 7,5 metriin ja Asematien keskisaareke poistetaan. Esitetty kadun leveys (7,5 m) ei ole optimaalinen ratkaisu kadun nopeusrajoituksen tukemiseksi, mutta Asematien ajoradan länsireunassa kulkevan vesijohdon vuoksi, ajorata on toteutettava ohjeleveyttä (7 m) leveämpänä. Vesijohtoa ei voi sijoittaa istutuskaidan alle.

Vaikutukset liikenneturvallisuuteen: lisääntyvät uimahallin pysäköintialueen sisään- ja ulosajot aiheuttavat nykyistä enemmän ei-toivottavia autoliikenteen ja kävely- ja pyöräliikenteen risteämistilanteita Asematien liittymässä. Saattoliikenne pysäköintialueella ei ole liikenneturvallisuuden näkökulmasta ensisijainen ratkaisu, mutta saattopaikkojen sijoittaminen pysäköintialueen reunalle olisi vähiten riskialtis paikka. Saattoliikenteen osoittaminen pysäköintialueelle voi vähentää liikennesääntöjen vastaisia Asematien ylityksiä ja lisätä pienten koululaisten liikenneturvallisuutta, sillä saattopaikkojen sijoittuminen Asematien alikulun viereen ohjaisi ensisijaisesti alikulun käyttöön.

Paikkojen saavutettavuus: saattoliikenteen paikat ovat käytettävissä kummastakin suunnasta Asematietä saavuttaessa ja paikoilta on lyhyt etäisyys nykyiselle alikululle sekä uimahallille. Etäisyys urheilukentälle on suurempi kuin vaihtoehtossa 1. Riskinä saattopaikkojen sijoittamiselle pysäköintialueelle on paikkojen huonompi havaittavuus ja mahdollisesti hankalaksi koettu käytettävyys.

Ajoradan kaventaminen ja pensaskaistan rakentaminen eivät edellytä muutostarpeita kunnallisteknisille järjestelmille. Vaihtoehtoon kustannusarvio on 12 400 € (alv. 0 %).

Vaihtoehto 3 – saattopaikat Asematielle alikulun kohdalle

Vaihtoehtossa 3 tutkittiin kolmen saattopaikan sijoittamista nykyisen Uimahallin bussipysäkin (Ka1713) jatkeeksi Asematien alikulun kohdalle. Ideana oli, että saattoliikennepaikat olisivat lähellä alikulkua ja saattoliikenteen näkökulmasta sujuvasti Asematien varrella. Väärinpysäköinti Uimahallin

edustan yhdistetyllä väylällä pyrittäisiin vaihtoehdon 2 tavoin estämään pensaskaistalla. Suunnittelussa todettiin, että vaihtoehto ei ole toteuttamiskelpoinen, sillä pysäköintipaikkojen rakentaminen tälle kohdalle kaventaisi nykyistä yhdistettyä jalankulku- ja pyöräväylää noin 2 metrin levyiseksi, joka ei täytä turvallista pääpyöräreitien mitoitusta. Lisäksi alikulun päälle ei kannata rakentaa pysäköintipaikkoja kadun kantavuuden varmistamiseksi ja kunnossapitosyistä. Tämä vaihtoehto todettiin näillä perusteilla toteuttamiskelvottomaksi ja hylättiin kustannustarkastelusta.

Vaihtoehto 4 – bussipysäkin (Ka1713) siirtäminen ja saattopaikkojen osoittaminen nykyiseen pysäkkisyvennykseen

Vaihtoehdossa 4 rakennetaan kuusi saattopaikkaa Asematien varteen, nykyisen uimahallin pysäkin (Ka1713) kohdalle. Paikoille asetetaan 15 minuutin aikarajoitus. Nykyinen pysäkki siirretään Kylpylätien ja valo-ohjatun suojatien välille uimahallin eteen. Bussipysäkin uusi sijainti estää nykyisen liikenneturvallisuutta vaarantavan väärinpysäköinnin. Ratkaisu kaventaa Asematien ajorataa nykyisestä noin yhdeksästä metristä 7,0 metriin. Kylpylätien risteyksen keskisaareke poistetaan. Yhdistetty jalankulku- ja pyörätie kaventuu nykyisestä 4,25 metriin, joka ei ole aivan riittävä leveys pyöräilyn pääreitille. Nykyinen Asematien ajoyhteys uimahallin yläpihan pysäköintialueelle jouduttaisiin poistamaan uuden pysäkin tieltä ja ohjattaisiin Kylpylätien kautta, mikä ei liikenteellisesti ole kovin hyvä ratkaisu.

Vaikutukset liikenneturvallisuuteen: Saattopaikkojen sijainti lähellä Asematien alikulua ohjaisi koululaisia käyttämään ensisijaisesti sitä. Uusi pysäkin sijainti palvelee nykyistä pysäkkiä paremmin uimahallin ja urheilukentän asiakkaita. Kasavuoren koulukeskukseen menijöille uusi pysäkin sijainti saattaisi olla hieman nykyistä sijaintia parempi. Esitetyssä vaihtoehdossa Asematien yhdistetty väylä, joka toimii myös pyöräilyn pääreitinä, kulkisi pysäkkikatoksen edestä kävelijöiden ja bussimatkustajien seassa. Tämä ei ole optimaalinen ratkaisu bussimatkustajien, kävelijöiden tai pyöräilijöiden näkökulmasta ja konfliktien riski on suuri. Reitin siirtäminen pysäkkikatoksen taakse johtaisi mutkittelevaan väylään, mikä ei sekään ole onnistunut ratkaisu.

Paikkojen saavutettavuus: saattoliikennepaikkojen sijoittaminen nykyisen pysäkin kohdalle on Asematietä pohjoisesta saapuville sujuva ratkaisu. Rakennettavilta saattopaikoilta on kuitenkin hiukan pidempi etäisyys kohteisiin kuin muissa vaihtoehdoissa.

Pysäköintipaikkojen rakentaminen ja pysäkin siirto eivät edellytä muutostarpeita kunnallisteknisille järjestelmille. Vaihtoehdon kustannusarvio on 24 900 € (alv. 0 %).

Esitys jatkosta

Kuntatekniikan esitys on, että tutkituista vaihtoehdoista valitaan vaihtoehto 1 jatkosuunnitteluun. Vaihtoehdon mukaisesti kuusi saattopaikkaa toteutetaan Asematien varteen uimahallin eteen. Ratkaisu on saattoliikenteen kannalta toiminnallisesti selkeä ja turvallinen, kunhan autosta poistuminen tapahtuu kevyen liikenteen puolelle. Ratkaisu poistaa ongelmana olevan Asematien yhdistetyn väylän väärinpysäköinnin ja palvelee parhaiten alueen saattopaikkana. Lisäksi ratkaisulla on vähiten vaikutuksia nykyiseen

Asematien pyöräilyn pääreittiin. Arvio ratkaisun toteuttamiskustannuksista on 16 800 € (alv. 0 %).

YTJ:

Valiokunta päättää valita vaihtoehto 1 jatkosuunnitteluun Granhultin koulun ja alueen liikuntapaikkojen saattoliikennejärjestelyiden parantamiseksi.

Pj Berg esitti jäsen Jääskeläisen kannattamana, että päätökseen lisätään seuraavaa: "*Samalla selvitetään työssyn rakentamista valo-ohjatun suojatien kohdalle.*" Vpj Wahlstedt kannatti pj Bergin esitystä ja ehdotti jäsen Eväsojan kannattamana siihen lisättävän seuraavaa: "--- *sekä alikulun aktivoimisen lisäämistä* ". Molemmat esitykset saivat valiokunnan yksimielisen kannatuksen.

Päätös:

Valiokunta päättää valita vaihtoehto 1 jatkosuunnitteluun Granhultin koulun ja alueen liikuntapaikkojen saattoliikennejärjestelyiden parantamiseksi. Samalla selvitetään työssyn rakentamista valo-ohjatun suojatien kohdalle, sekä alikulun aktivoimisen lisäämistä.